

אקולוגיה | זורה מלח על העננים

בירון לומבורג מצליח להוציא מדעתם את נביאי הזעם של ההתחממות הגלובלית לא מפני שהוא אומר שהם טועים, אלא מפני שהוא סבור שהפתרון שלהם שגוי

מאת [צפיר רינת](#)

הוגי דעות ומדענים מתגאים בדרך כלל ביכולתם לשנות את דעותיהם והשקפותיהם בהתאם למידע חדש או טיעונים משכנעים שלא הועלו בעבר. אבל בירון לומבורג, סופר דני מצליח ומייסד צוות חשיבה בינלאומי העוסק בסוגיות סביבתיות, מצא את עצמו לאחרונה מוגדר, להפתעתו, כמי שביצע פניית פרסה מחשבתית בנוגע לאחד הנושאים הבווערים ביותר בסדר היום העולמי - שינויי האקלים.

לומבורג התפרסם בזכות ספרים ומאמרים הגדושים בספקות רבים שיש לו לגבי דרכה של התנועה הסביבתית בעולם והתמודדותה עם סוגיות כמו שינויי אקלים או השמדת מינים. לקראת פרסום ספרו החדש שחיבר, "Cool It", הזדרז העיתון הבריטי "גרדיאן" להכריז כי מי שמוכר כספקן הגדול ביחס לחומרת תופעת שינויי האקלים ובנוגע לצורך לגייס משאבים כדי להתמודד אתה - משנה את השקפותיו. העיתון טען כי לומבורג מכיר כעת בחומרת הבעיה וטוען שיש להקצות מיליארדים רבים של דולרים כדי להתמודד עמה.

בשיחה עם "הארץ" מבהיר לומבורג שהשקפותיו לא רק שלא השתנו, אלא אף קיבלו לאחרונה חיזוק מניתוחים של מדיניות אקלים עולמית שביצעו כלכלנים. "אף פעם לא טענתי שלא קיימת תופעה של שינויי אקלים שנוצרה על ידי האדם", הוא מבהיר. "ביקרתי את השיטה הנוכחית להתמודדות עם הבעיה. שיטה זו מבוססת על הפחתת פליטות גזי חממה כמו דו-תחמוצת הפחמן באמצעות מיסוי פחמן. זו שיטה שאינה יעילה כלכלית והיא גם אינה עובדת, כפי שראינו בוועידת האקלים הכושלת שהיתה בקופנהאגן, או ביישום פרוטוקול קיוטו, שנחתם במסגרת האמנה הבינלאומית להתמודדות עם שינויי אקלים".

לומבורג מציג ניתוחים של כלכלנים המראים לדבריו שכל דולר המושקע במניעת שינויי אקלים באמצעות שיטות כמו מס פחמן מניב רק שווי של שני סנטים במניעת נזקי ההתחממות. לעומת זאת, כל דולר המושקע בפיתוח אנרגיות ירוקות מניב רווח גדול פי עשרות ומאות במניעת הנזקים. לטענתו, הפתרון הנוכחי להתמודדות עם הבעיה יביא לכך שבעתיד יאלץ המין האנושי להשקיע קרוב לשליש מהתוצר העולמי בטיפול בשינויי אקלים.

"אנחנו צריכים להשקיע מאה מיליארד דולרים בכל שנה בפיתוח אנרגיות ירוקות יעילות וזולות יותר ושיטות הנדסיות מתקדמות כמו פיזור מלח בעננים, כדי להביא להפחתת עוצמת הקרינה של השמש", הוא טוען. "המטרה היא לא לייקר דלקים מזהמים אלא להפוך אנרגיות ירוקות לזולות, כך שלא רק כמה עשירים במערב יוכלו להשתמש בלוחות סולאריים לניצול

אנרגיית השמש. אם אנרגיות ירוקות יהיו יותר זולות מדלקי מחצבים, כולם יעברו להשתמש בהן, לרבות המדינות המתפתחות".

גם בעניינים סביבתיים אחרים לומבורג אינו מראה סימני שינוי בעמדותיו מהשנים האחרונות. הוא משוכנע שפרט לעניין שינויי האקלים, חל שיפור בהתמודדות עם בעיות של זיהום סביבתי. הוא תומך בכלכלה ירוקה, שנהפכה לדגל של הפיתוח הכלכלי בעולם, אבל טוען שלא פעם היא פוגעת במגזרים מסורתיים יותר ולא כל השקעה בה מוצדקת. "אני בעד כלכלה ירוקה אבל בקנה המידה הנכון", הוא אומר. "צריך להשקיע במה שיביא את התועלות הסביבתיות הגבוהות ביותר, אבל בעלות הנמוכה ביותר".

את שינוי העמדות שיוחס לו בעניין שינויי האקלים מסביר לומבורג בראייה הקוטבית והמעוותת הקיימת לדבריו בכל ההתייחסות לסוגיה זו: "עניין שינויי האקלים מוצג באופן שגוי כתרמית של מדענים או כסוף העולם, וכך אין מקום בדיון להחלטות מתונות המתבססות על פתרונות חכמים. לכן כאשר הצעתי להשקיע כסף בפתרונות כאלו, זה התפרש בתוך דיון כל כך קוטבי כאילו ששיניתי את עמדותי. מה שחשוב בפרסום ב'גרדיאן' אינו מה שקשור אלי אלא העובדה שהוא מאפשר סוף-סוף דיון ציבורי בפתרונות שונים מאלו שאותם קידמו עד היום".

כל הזכויות שמורות, "הארץ" ©